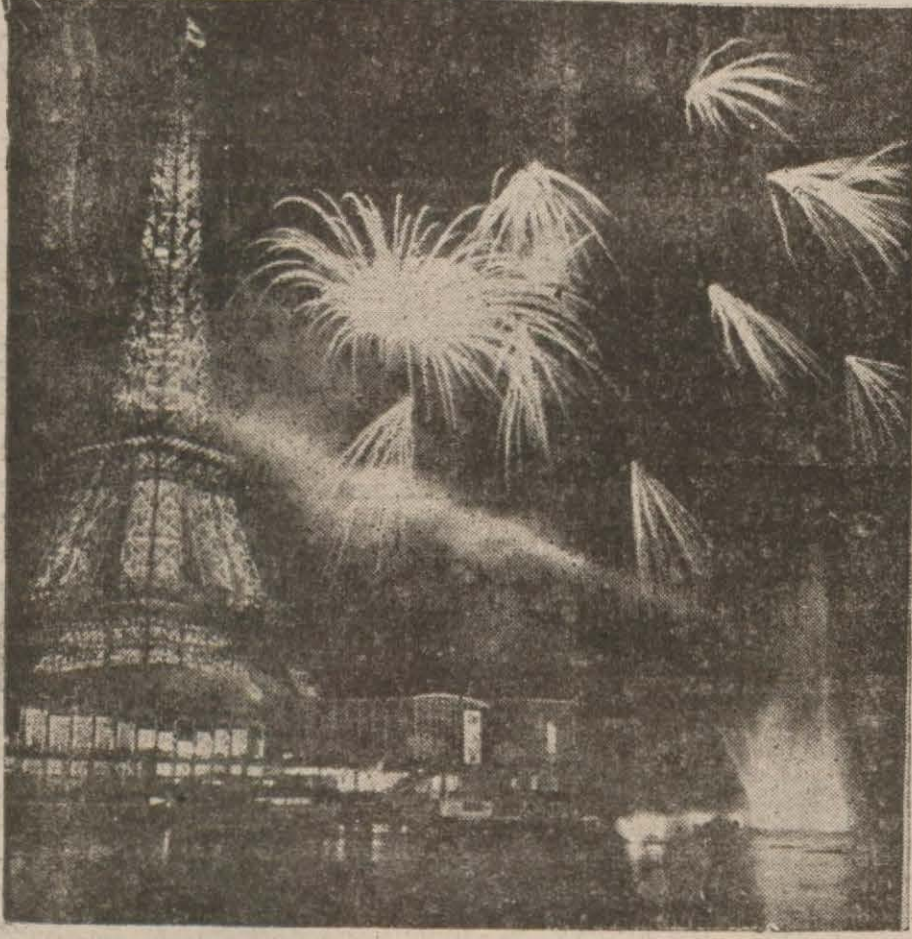

İngiliz-Alman müzakereleri yapılıyor Fransada buhrân başlıyor!.

Parisin gece görünüşü

Fransada:

Kabine istifa Etmek üzere

Şotan, kayıtsız ve şartsız olarak
Parlamentodan malî selâhiyet istiyor

Paris 10 (Son Telgraf) — Millî mülistler kendilerinin dahil bulunma - dafaa projelerinin tahakkuku için başvekilin mecliste tam bir selâhiyet istemesiyle başlayan siyasi buhran gittikçe had bir safhaya dökülmektedir.

Bir taraftan fırka gurupları vaziyeti müzakere için müteaddid toplantılar yapmakta, diğer taraftan kabine içtima ederek meclise ve partilere karşı takip edeceği kati yolu çizmektedir.

Partilerden komünistlerle sosya-

listler kendilerinin dahil bulunma - dıği bir kabineye tam bir selâhiyet vermeğe taraftar değillerdir. Sol cenah cumhuriyetçileri ve müstakil radikaller itimadı, bir takım kayıtlar altında hükûmete müzaheret edebileceklerini tesbit etmişlerdir. Ancak sosyalistlerin de halk cephesinin yıkılmasına mani olmak üzere yine bazı kayıtlar ve şartlarla hükûmete müzaheret eylemek üzere eski kararlarını değiştirecekleri

(Devamı 2 inci sahifemizde)

İtalya - İngiltere müzakerelerine yarın başlanıyor

1 — Lord Pert Kont Ciyano ile program hazırlandı

2 — Ribbentrop, Halifaksla bu sabah görüştü

İspanya meselesinin de bu arada mutlaka halledilmesine çalışılacak

Eugünün diplomasi harbinde üzerine en büyük yük alan üç sima: Lord Pert, Lord Halifaks ve fon Ribbentrop

Londra 10 (Son Telgraf) — Roma sefiri Lord Pert İtalya Hariciye Nazirile ilk temaslarda bulunmuş ve yakında resmen başlayacak olan İngiliz - İtalyan müzakerelerinin programını tesbit etmişlerdir. Ağlebi ihtimal resmî müzakerelere bu akşam veya yarın öğleden evvel başlanacaktır.

Bu arada en evvel halledilecek iki mesele vardır: Habeşistan ve İspanya.

Habeşistan ilhakını İngiltere tanımayı kabul etmişse de bunun resmî formalitesi Milletler Cemiyeti toplantısında yapılacaktır.

İspanya işinin hallinde, İngiltere masur davranmaktadır. İngiliz formülünün tatbik sahasına konulması için Londra'da beş devlet arasında gibi Çek kabinesine alınmasında is-

(Devamı 2 inci sahifemizde)

İtalya - Polonya arasında:

Varılan netice: Karşılıklı noktai nazar teatisine devam edilecek
Varşuva, haricî siyasetini değiştirmeyeceğini söylüyor

Her iki taraf da birer resmî tebliğ neşretti

daki ötedenberi mevcut sıkı dostluk ve rabitadan bahsedilmiştir.

Bek'in resmî ziyareti bugün nihayete erecek ve misafir nazır maaile istirahat etmek üzere ve gayri resmî mahiyette Napoli'ye giderek orada bir kaç gün kalacaktır.

Tebliğ bekleniyor

Paris, 10 (Son Telgraf) — Polonya, İtalya müzakereleri ehemmiyetle takip edilmektedir. Henüz resmî tebliğ neşredilmemiş olduğu gibi bu müzakerelerin gizli tarafları hakkında da şimdiye kadar esaslı hiç bir malûmat teressüh etmemiştir. Ancak vaziyetten anlaşılan, Polonya - Berlin - Roma mihverine daha ziyade bağlanmış görünmektedir.

Resmî tebliğ

Roma, 10 (A.A.) — Dün akşam neşredilen son tebliğde bilhassa şöyle denilmektedir:

B. Mussolini ile B. Ciano'nun B. Bek ile yapmış oldukları görüşmeler esnasında umumî siyasete müteallik muhtelif meselelerle iki mem-

(Devamı ikinci sahifede)

Suçlu amele Süleyman ve Ali

Zehircilere Aman yok

Dün de Fesane amele-

sind n iki kişi yakalandı
Dün, Eyüp polisi Fethane fabrikaları amelelerinden Süleyman ve Ali isiminde iki eroin müptelasını suç üstünde yakalamıştır. Bu iki amele, fabrikasının paydos saatinde şüpheli vaziyetlerle Defterdar caminin ap-deshanelerine girmişler, bu hareket orda nokta bekliyen polisin dikkatine çarpmıştır.

İki kafadar, helâda ceplerinden iki

(Devamı 2 inci sahifemizde)

Kaldırımciilik

Bir kuyumcudan kıymetli bir biletlik nasıl aşırıldı

(Yazısı 2 inci sahifemizde)

Ecnebl mütehassıslardan askerlik dersi alan bir Çinli

Japonya:

**Sarı Nehirden
Sonra**

Çinlileri
İmhaya çalışacak

(Yazısı 2 inci sahifemizde)

Avusturyada:

Pazara reyiâm

Şüşnig, "müstakil Avusturya," cıların ekseriyet kazanacağına kani

**Almanya vaziyetten
memnun değil**

Nümayiş yapan Avusturya Nazilerinden bir grup

(Yazısı 2 inci sahifemizde)

ŞEHİR HABERLERİ

Tersane mütehasşısı Kasımpaşa ve İstinyede tedkikler yapıyorlar

Yeni tersanemizin inşasının bir Alman grubuna verilmesi muhtemel

Deniz bank tarafından Almanya - Bu mütehasşısı verecekleri raporlardan sonra tersanemizin inşaatı kati şeklini almış olacaktır. Mütehasşısıların tedkikleri on beş gün kadar daha sürecektir. Tersane inşaatının bir Alman grubuna verilmesi kuvvetle muhtemeldir.

Akay:

Bu yıl plâjlara Vapur işletecek

Akay idaresi bu yaz mevsimi için şimdiden hazırlıklara başlamış bulunmaktadır. İdare elindeki bütün vapurları sıra ile Kasımpaşa havuzlarında tamir ettirmektedir. Akay bu yıl bilhassa adalara daha fazla rağbeti arttırmak için tedbirler düğünmektedir. Bu rada geçen yıl olduğu gibi bu yaz da Adalar arasında Haliç vapurları seferleri yapılacaktır ve bu vapurlar Büyük adadaki Yürükali plâjına olduğu gibi Heybeliada'daki Abbas paşa plâjına da uğrayacaklardır. Bunun için bugünlerde Heybeli plâjına da bir iskele inşasına başlanacaktır.

Akay bu yıl Anadolu yakası bileti fiatlarında tenzilat yapacaktır. Bu güne kadar bu sahilde bileti fiatları um pahalı olması ve gündelik vapur seferlerini de az olması halkın buraya rağbetini azaltmaya sebep olmuştur. İdare aynı zamanda Yalova seferlerine de ehemmiyet verecek ve haftanın bazı günlerinde Köprüden Yalovaya doğru postalar yapacaktır. Bu vapurlar Adalardan hiç birine uğramayacaklardır.

Araba vapurları Tarifesi değiştirildi

Şirketihayriye önümüzdeki cumartesiinden itibaren Üsküdar - Kaba - taş araba vapurlarının sefer tarifesi - ni değiştirecektir.

Üsküdar'dan geceleri 23,50 de hareket eden vapur bundan sonra 23,20 de ve Kabataş'tan 24,15 de yapılan sefer de 23,45 de hareket edecektir.

Geçen yıl Yeniköy ile Bevköz arasında işletilen araba vapuru seferleri çok rağbet görmediğinden bu sene tekrar yapılması şüphelidir. Bilhas - sa Anadolu yakası yollarının henüz tamamen inşa edilmemiş olması bu rağbetsizliğe sebep olmuştur.

Ankarada bir posta sarayı yapılacak

Ankara Yenışehirde inşa olunan yeni posta, telgraf ve telefon mer - zinin açılma merasimi dün yapılmıştır.

Bu vesile ile posta telgraf ve telefon umum müdürü bir nutuk vermiş ve yeni radyo istasyonumuzun açılmasının yakın olduğunu, Celâl Bayar hükümetinin yüksek alâka ve yardımı ile yeni bir (posta telgraf sarayı) da yapılacağını müjdelemiştir.

Bundan sonra kurdeleyi kesen Na-

DIŞ SİYASA

Almanya ile Çekoslovakya

Bugünlerde sık sık bahsedilen mevzu Çekoslovakya'dır. Telgraf haberlerinin verdiği malumatın çoğu orta Avrupa'da nazik bir vaziyette bulunan bu memleketi dahildir. Geçen gün Çekoslovak Başvekilinin söylediği nutkun âkisleri hâlâ devam etmekte buna muhtelif memleketlerden ya doğrudan doğruya veya dolayısıyla cevaplar verilmektedir. Başvekil, bugün Çekoslovakya ile Almanya arasında görülen gerginliği daha arttıracak gibi bir lisan kullanmadığı değildir. Hattâ Almanya ile kat'î surette anlaşmak arzusunun bile göstermiştir. Devletlerin müsavî gerait ile birbirleriyle teşriki mesai etmeleri esasına istinad ederek Berlin ile Prag arasında böyle bir teşriki mesai imkânları bile aratan bu nutkun haricte komşu memleketler matbuatında uyandırdığı âkislerle dair şimdiye kadar gelen telgraf haberlerinden bir fikir almak mümkün olmuştur.

İlk göze çarpan keyfiyet şudur : Prag ile Berlin arasında teşriki mesai imkânlarını tabii olmaktan çıkararak engeller, Çekoslovakya'daki ekaliyetlerin vücudundan çıkmış olduğu görülüyor. Bu ekaliyetin ne olacağı meselesinde Almanya bir türlü alâkasızlık göstermemektedir. Umumi harpten sonra ahedelerle birçok yer yerlerin halkı başka başka devletlerin tabiyetine verilirken yeni vücuda getirilen Çekoslovakyanın idaresine de bir kısım Alman verilmiş olan bugün kü Almanya 918 deki muahedeyi kabul eden Almanya değildir.

Onun için Orta Avrupa'da kendi hudutlarının haricinde ne kadar Alman varsa onları da kendine almak istiyor ve bunu gizlemeye lüzum görmüyor. Zaten malum olan bu noktayı tek - râr etmek şunun için lazımdır ki bugünlerde İngiltere ile Almanya arasında müzakerata girişildi, girişili - yor denirken Çekoslovakya meselesine vermek istenecek herhangi bir şeklin Orta Avrupa'da nasıl bir vaziyet vücuda getireceği endişe ile takip edilmektedir.

Fransa, müttefiki olduğu Çekoslovakya'ya siyaset sahasında müzahere - ci esirgememektedir. Çekoslovak - yadaki Alman ekaliyeti ileri sürülerek Çekoslovakya devletinin dahili işlerine karışmak gibi herhangi bir teşebbüsün Prag hükümetince ka - bul edilmeyeceğini kestirme bir li - san ile anlatan Çekoslovak Başvekilinin nutku, İngiliz - Alman konuşmalarının başlangıcında mânâlı olmuştur.

Almanya'ya gelince: şimdiye kadar daima sulhu muhafaza hususunda samimi bir arzu beslediğini tekrar eden bugünkü Almanyanın ise anlaş - maktan kaçmıyacağı beklenebilir.

Ahmed Rauf

İlk mekteplerde tayyarecilik dersleri

Daha ilk mekteplerden itibaren talebeleri tayyarecilğe teşvik için el - işleri derslerinde atyayare modelciliği dersleri gösterilmesi kararlaştırılmıştır. Bunun için ilk mektep muallimlerine mahsus olmak üzere (tayyare modelcilik kursu) açılacaktır.

Evvelâ muallimler, tayyare modelciliğini öğrenecekler; ondan sonra mekteplerde talebeye göstereceklerdir.

Adliye sarayı için hazırlık

Taşrada da bir çok yeni Ceza evleri yaptırılıyor

Yeni adliye sarayı binasının yapılacağı eski umumî hapishane ar - sasının temizlenme işine başlanmıştır.

Projeleri adliye ve nafia bakan - ıklarınca kabul ve tasvip edilen yeni adliye sarayı hapishanenin yıkılacak ve arsa haline konulacak şimdiki binası üzerinde inşa edilecektir.

Eski hapishane binası ankazının kısa bir zamanda temizlenerek inşa - ta başlanması için lazım gelen bütün tedbirler alınmış ve günden itibaren hadem işi için tedkiklere başlanmıştır.

Mahallinde tedkikat yapan müher - dis ve inşaatçılar bir iki güne kadar esaslı yıkma hareketine başlayacaktır.

Hapishanedeki mahkûmlar bun - dan bir buçuk ay kadar evvel Sul - tanahmette yanan adliye binasının arkasındaki tevkifhaneye nakledil - mişlerdi. Yeni verilen karara göre İstanbuldaki ağır cezalı mahkûmların bulunacağı hapishane yapılmı - yacak, ağır cezalı mahkûmlar civar vilâyetlerde büyük ceza evlerine gön - derilecektir. Bir hafta evvel mah -

kûmlar arasında 25 kişilik ilk kafile İzmir ceza evine gönderilmişlerdir. Diğer mahkûmlar da kafilerle Edirne, Bursa, ve diğer vilâyet ceza evlerine sevkedileceklerdir.

Diğer taraftan Edirne'de yanık kış - ladaki büyük ve modern ceza evini muhtelif vilâyetlerde yapılacak modern ceza evlerinin inşaatı takip e - decektir.

Şimdiki kadar yapılan yeni ve as - ri ceza evleri arasında Ankara, Bur - sa, Kastamonu, Adana ve Elâzığ hapishaneleri yeni inşaat arasında si - hihi teşkilâtı muntazama ve bugünün ihtiyaçlarına göre yapılmış modern ceza evlerini teşkil etmektedirler.

Eski bir ceza evi olan ve muhtelif devirlerin adliye tarihinde kaydine tesaduf edilen Sinop ceza evinin de pek yakında yeni ve modern bir ceza evine tavli edileceği, yeni hapishanesinin inşasından sonra da Sinop zindanlarının tarihi asar arasında bir mevki alacağı söylenmektedir.

"Sultanahmetteki eski ceza evi en - kazının süratle yıktırılarak kahrıl - ması ve adliye sarayının hemen in - şaatına girişilmesi için bütün hazırlıklar ikmal edilmiş bulunmaktadır.

Gençliğin sanat Ve bediiyata Karşı alâkası

Güzel Sanatlar Akade - misinin genişletilmesi ve takviyesi cihetine gidilecek

Son senelerde gençlerin sanat ve bediiyata karşı gösterdikleri alâka mütemadiyen tezayüd etmektedir.

Bunun en büyük misali; (Güzel sanatlar akademisine) yapılan mura - catlar ve talebe adedinin boyuna art - maktadır.

Bundan on iki sene evvel, yani 1926 yılında, bütün Güzel sanatlar akademisinde yalnız (191) talebe var - ken bu sene bu miktar (391) e ç - kmıştır.

Ve gençlerimizin en ziyade resim şubesine daha fazla müracaat etmekte - dirler.

Netekim 1926 senesinde 63 talebe varken bu sene 117 talebe okumak - tadır.

Bundan sonra gençlerimizin en ziyade rağbet ettikleri şube ve meslek olarak (mimarlık) gelmektedir.

1926 senesinde bu şubede (51) talebe varken bu miktar (1928) sene - sinde (81) e ve bu sene de (104) de varmıştır.

Aynı müddet içinde yani son 12 se - ne zarfında heykel şubesinin talebe adedi 6 dan 18 e, tezyinat şubesinin mevcudu 10 dan 50 ye yükselmiştir.

Ayrıca iki sene evvel teşkil edil - miş olan (Türk Tezyini Sanatlar şubesi) nde bugün 56 talebe vardır.

Aldığımız malûmata göre, Güzel Sanatlar Akademisindeki bu talebe inkişafının devamını temin etmek ü -

Eski tekke Ve medreseler

Bunların tekrar Vakıf - lar idaresine geçmesi muhtemel

Vakıflar umum müdürlüğü umum müfettişlerinden Avni ve İsmail Hakkı bazı tedkikler için ve vakıflar idaresine ait teftişlerde bulunmak üzere şehrimize gelmişlerdir.

Evvelce bir kanunla vilâyet husu - sı muhasebesine geçmiş ve sonra da belediye intikal etmiş olan tekke, medrese gibi umumi mahallî vakıf - vaziyetlerinin de tedkik edilerek bir rapor hazırlanması hakkında Evkaf umum müdürlüğü tarafından yeni bir emir verilmiştir.

Bunun üzerine bu iki müfettiş Be - yoğlu cihetindeki bu kabil binaları tedkik etmişler ve şimdi İstanbul ci - hetinde tedkiklere başlamışlardır.

Hazıranda Vakıflar umum müdür - lüğünde tatbik edilecek yeni teşki - lât arasında eski tekke ve medrese gibi yerlerin de tekrar vakıflar idaresine devredileceği ve bu teşkilâ - tın da bu maksadla yapılmak olduğu söylenmektedir.

zere Akademinin daha ziyade geniş - letilmesi, muallim kadrosunun tak - viye olunması ve masraf bütçesinin de bu ihtiyaca göre her sene mühim miktarda artırılması muvafık görü - müştür.

Diğer taraftan bütün talebenin derslerden azamî istifadesini temin etmek için de, yeniden en modern ders malzemesi getirilmiş ve talebe - ye tevzi olunmuştur.

Halk Filozofu dıyor ki :

ABİDE JÜRİSİ

Yakın zamana kadar bizde dinin yasak ettiği heykel, Cumhuriyet devrinde çok şükür meydanlarımızı süs - leyen abideler halinde bile aramıza karışmış bulunuyor.

Çocuklarımızın kucağındaki taş bebekleri kırdığımız devirlerden son - ra kavuştuğumuz bu heykel devri bizimle «heykelsiz memleket» diye alay eden Avrupalının ağzını kapattı. Fakat ortaya yeni bir mesli çıkmış ol - du.

Abidelerimiz birer sanat eseri midir? Değil midir? Bugüne kadar büyük masraflarla vücuda getirilmiş abidelerimizin selâhiyetler bir jüri nin tensibile dikilmemiş olması ve çoğunun ecnebler tarafından yapı - lması kâfi değilse de yine etrafında epey akisler, dedikodular u - yandırdı.

Mefahirimizi ecneblerin yapma - ması meselesi ve müsabakalarda selâhiyetler bir jürinin bulunmaması etrafında yapılan bu haklı itirazlara cevap olsun diye resmi bir jüri teş - kil edildi ve işe de başladı.

Artık tatmînkâr olması icabeden bu jüri hakkında ressam Mahmud Cûda bir gazetede neşrettiği bir yazı - nda hülasaten diyor ki: Bu jüri ekseriyeti sanatkar olmayanlar tarafından teşekkül etmiştir. İçlerinde an - cak iki sanatkar var onlar da ecnebi.

Sanatkar olmayan jüri azası hü - kûmlarına sanat ve tekniğe değil hisse dayanarak vermiş olacaktır.

Jüride sanatkar azaların ecnebi ol - luşuna gelince bu eserler üzerindeki hükûmlerinde tam bir isabet nasıl temin edilebilir ki iddialarımızın ba - şında «Millî mefahirimizi terennüm edecek abideleri yalnız Türk sanat - kârları yapabilir ecnebler yapı - maz» demiyor muyduk?

Buraya kadar Mahmud Cûda iti - razlarında haklıdır çünkü heyti sıh - hiyenin tedkiki icabeden bir rapor u adlı bir encümene havale etmek gü - lünçtür.

Bir sanat jürisinde sanatkarların ekaliyetle kalması muvafık değil - dir. Fakat şurası da muhakkaktır ki - olmadıkları iki cepheden müteale edil - mesi lazım gelen bir meseledir.

Biri o fikri ve mevzuu ifadedeki muvaffakiyet, ötekisi de sanatkar ol - mayan azaları, ikinci kısmı da bey - nelmiş sanat kudretlerine inanıl - mış olan ecnebi mütehasşısıların hü - kûmları takviye edecektir.

Temenni edelim ki böyle olsun.

HALK FİLOZOFU

13-7 Mart	1353 Rani	
Muharrem	Şubat	
7	25	
Yıl 1938, Ay 3, Gün 69, Kasım 123		
10 Mart: Perşembe		
Kocamış soğugun evveli		
Vakitler	Vasati	Ezanı
	sa. d.	sa. d.
Güneş	6 19	12 10
Öğle	12 25	6 16
İkindi	15 41	9 32
Akşam	18 10	12 11
Yatsı	19 41	1 31
Umsak	4 43	10 34

— Selim bey, Selim bey!...
Ne yapacaktı?...
Bir, durmak!...
— A... affedersiniz görmedim...
Veya:
— Oo... Siz misiniz, nerelerde -
sınız?... demek vardı.
Yahut da hiç işitmemiş gibi sü -
ratle yoluna devam etmek...

İkinciye tercih etti. Duymamış gibi kalabalığın arasından sıyrıl -
rak caddeye çıktı. İşaret memuru -
nun dört tarafını sarmış, tramvay -
ların, otomobillerin arasından, e -
zilmek tehlikesine rağmen koşarak
geçti. Arkasına bakmadan, sanki o,
peşinden kovalıyormuş gibi Anka -
ra caddesine doğru koşmaya başla -
dı.

Kendisini kan ter içinde matbaa -
ya attığı zaman derin bir nefes al -
mıştı.

Lâkin, odacısı:
— Sizi bir hanım bekliyor... de -
vince duraklamış!

— Nasıl olur?...
Diye mırıldanmıştı. Onun kendi -
sinden evvel buraya gelmesi im -
kânsızdı. Yoksa otomobille mi gel -
mişti?...
Odacı:
— Bir saattenberi... yi ilâve e -
dince müsterih bir nefes aldı.
Peki amma, intizar odasındaki
bu kadın misafir de kimdi?...
Sordu hademeye:
— Nasıl bir kadın bu!..
— Şey efendim. Bir kadın... Şap -
kalı ve mantolu...
Asabileşti!

— Canım efendim, biraz evvel
bekliyenin kadın olduğunu söyle -
medin mi?... Sonra tabii, mantolu
ve şapkalı olacak. Sokağa entarisi -
le, başı açık çıkacak değil ya!
Odacı daha vazih bir tarif yap -
mış olmak için kekeleyerek cevap
verdi:
— Kırmızı saçlı..
İlâve etti:
— Pek az türkçe biliyor.
Hatırlamıştı..
Bir akşam evvel barda, Masala -
rına davet ettikten sonra, Natsa -
söz arasında bir gazete idarehan -

sini görmediği pek ziyade merak et -
tiğini söylemiş, Suad da bir gün ge -
lirseniz size bizim matbaayı gez -
dirir, gazete nasıl çıkıyor gösteri -
rim demişti. Natsanın cevabını
ve ona verdiği karşılığı daha iyi
hatırlıyordu şimdi.
Natsa:
— O halde hemen yarın!
Demiş, o da:
— Buyurunuz! demek mecburi -
yetinde kalmıştı.
İçkinin ve Natsanın verdiği bir
irada zaafı içinde ağzından kaçır -
dığı bir vaadi yerine getirmesi lâ -

zum geliyordu.
Halbuki, ciddiyeti ile bütün ga -
zete mensubine daima nümune
imtisal olurken bir bar kadının
odasına kadar getirmesi ve ona
matbaayı gezdirmeğe kalkması pek
de hoş kaçmayacak belki de bir
çok dedikodulara yol açacaktı.
Sonra bu dostluk, artık o sa -
lonca kalmahıydı. Natsanın kal -
kıp gazete idarehanesine kadar gel -
mesi hiç de doğru değildi.
Elini ağzına götürdü. Can sıkın -
tı ile tırnaklarını yırıyordu. Oda -
da bir raşığı bir yukarı doladı,

— Hay Allah cezasını versin di -
ye, söylüyordu.
Çare yoktu
Kabul etmek zorundaydı Nata -
şayı.
Hademeye emir verdi:
— Al buraya o hanımı..
Hademe çıkarken sordu:
— Esad Cemil v. istihbarat şei
buradalar mı?
— Hayır efendim.. İstihbarat ge -
fi bugün izini değil mi?
Esad Cemil bey de dışarıya çıktı -
lar; arayan olursa altıda gelece -
ğini söylemeni emrettiler.
Rahat bir nefes aldı. Onların i -
darehanede bulunmaması, diğer
lerinin kadının mahiyeti hakkın -
da malûmat sahibi olmalarının ö -
nüne geçiyordu. Nasıl olsa ressam
da geç vakit geliyordu. Şu halde
Natsayı bir misafir ecnebi gazeteci
süsü vererek doluşturabiliird.
— Peki alın hammi!..
(Devamı var)

DELİ GÖNLÜM

YAZAN

NUSRET SAFA COŞKUN

EDEBİ ROMAN:66

FIKİR ve SAN'AT

Edebiyat yapmak
Yazan : FİLE

Resim yapmak, heykel yapmak gibi birde (edebiyat) yapmak tabirinin sık sık kullanıldığını işidir. Bu tabire ne çok sinirlenlerden biri de benim. Ne demek bu edebiyat yapmak? Edebiyat yazı sanatının adına derler. Makale yazarken edebiyat yapmak, mektup yazarken edebiyat yapmak, hendese ve ilim kitaplarına varıncaya kadar kullanılır bu tabir ve adeta bir istilâ haline bile girmiş olan meselâ (edebiyatı askeriye) terkibi daha bir çok misalleri bana çok acayip ve şayanı nefret görünüyor.

Meselâ size birisi bir adres veriyor. (Vaniköyün ferah feza kıyılarında, koyu nefti koruluklarının şâyebanında bir küllâi dinlişin. Faziletile meşhur mekâmı cennet İsmail ağasının beş numaralı evi.). İşte adres edebiyatı.

Ve meselâ tarih okuyorsunuz. (yemekten henüz kalkmış olduğu halde dışlerini kürdanla karıştırmakta olan Napolyon koyu lacivert gözle rindeki istigrak ile ilâh...) İşte tarih edebiyatı. Bu tip kitabı okuyorsunuz. «Bir emayâmânın bir incir çekirdeği doldurmayacak kadar küçük, bir habbecikle tıkanması hil-kâtin ne garip çilvesidir ki beşeri esiri firaş ediyor ve apandisit denen bu kör olası kör barsağı sünnet et-medikçe ifakatyap etmiyor». Edebiyatı tıbbiye.

Askeri bir eser okuyorsunuz. «Nam lusuna yaklaştıkça âsabileşen mermi kilometrelerce uzakta bulunan düşmanın âmakı kalbini ilâh...» Edebiyatı askeriye,

Bunlar yetişmiyormuş gibi şimdi bir de «gazetecilik edebiyatı» çıktı. Yavaş yavaş havadisler birer kis-vei edebiyeye bürünerek reportaj ismini alıyor ve ekseriya şöyle facialarla karşılaşılıyor.

«Balık pazarmın o dağdağalı hayı huyu içinde kana susamış canavar sebular gibi ince, gül endam kızın üzerine saldırıyor, etrafta kaçışmaları korkunç. Uzun zamanı sıklıkla çerken. «Yok tabiatla bir inilti bile». Nihayet bir polis düdüğü ve adaletin demir den eli... ilâh...

Tek kelime ile edebiyatı etebiyattır. Üst tarafı lâfûgûzaf ve bir araba mas-karalık.

Şehirlerimizin imarı ve Evkafın çalışması

Şehirlerimizin umranında evkafın da büyük bir rol oynayacağını yazmıştık. Evkaf idaresi bu hususta esaslı faaliyet ve hazırlıklara girişmiş ve bu maksatla bir proje hazırlanmıştır. Bu projeye göre bazı yerlerde evkaf umum müdürlüğü tarafından (büyük apartıman), (gazino), (sebze ve meyva hali), (hamam), gibi umumun hizmetine yarar binaların inşasına hemen başlanılacaktır. Diğer taraftan memleketimizin bütün her tarafındaki tarihi kıymeti haiz binaların tamiri için de yeni bütçeye büyük bir tahsisat konmuştur.

— Benden ne istiyorsun?.. Utanmıyor musun?.. Niçin geldin?..

Ömer, biraz durdu. Sakin ve mutedil gözlerimin içine baktı. Kelimeleri tane tane söyliyerek: — Bu kadar telâş manasız buluyorum. Sinirlenmiye lüzum yok. Biraz konuşalım.. Gideceğim... Dedi.

— Hayır, senin sesini işitmek değil, yüzünü bile görmek istemiyorum...

— Bunu izaha lüzum var mı?..

— Bence bu nefret sebebsiz. Zaten, bu nefreti izale etmek için seninle konuşmakta ısrar ediyorum.

— Nefreti izale mi?.. Bunun imkânı yok!

— Bakın; göreceksiniz..

Son sözünü söyler söylemez, benim yürümemi bile bekledim kendi kendine yürüdü, merdivenleri çıktı. Arkasından beni de sürükledi. Brakayım da kendi başına nereye gitsin, yatak odama mı?.. Hın-zır âdeta evin sahibi gibi. İstediyini yapıyor. Benim zayıf vaziyetimin, elindeki kuvvetli silâhlardan öyle istifade ediyor ki.. Fakat, bütün bunlardan murat ne?.. Bir kendi başına kalmış mimbakirenin adını büsbütün kötüye mi çıkartmak?..

Misafirlerimi aldığım odaya onu da aldım. Müthiş hiddetliyim. Her hareketimde bir yıgın hakaret var. Bu, hem içimden geliyor, hem de bu kadar hakarete dayanamamın da gitsin diyorum. En çok düğündüğüm şey: Zorla, bin entrika ile, en zayıf noktalarımı eline dolayarak içeriye girmesi. Buna artık:

Beş senede:

1,500,000,000 isterlin sarfedilerek İngilterenin deniz Hava - Kara kuvvetleri yepyeni bir hale getirilecek!..

Diğer devletlerinde rekabet edeceği muhakkaktır!

On seneden fazla süren faaliyet neticesinde Sin-gapur'da yapılan üssübahriye dair tafsîlât verilirken İngilterenin alabildiğine silâhlanma işine yeniden nasıl bir hararetle sarıldığı görülüyor.

Londra'da geçen gün neşredilen «Beyaz kitap» İngilterenin millî müdâfaa yolunda şimdiye kadar neler yaptığını, ne kadar para sarf ettiğini gösteren mühim ve en yeni bir vesikadır.

«Son Telgraf» şimdiye kadar İngilterenin silâhlanmak yolunda neler yaptığını İngiliz gazetelerin den alarak mümkün olduğu kadar etraflı bir surette okuyucularına bildirmiştir. Geçen çarşamba günü neşredilen beyaz kitapta öğrenilen rakkamlar ise hakikaten korkunçtur. Uzun zaman silâhların azaltılması etrafında cereyan eden konuşmalardan sonra şimdi her tarafa alabildiğine silâhlanma yarışına devam edilirken İngilterenin ortaya milyonlarca lira koyarak yeni baştan kuvvetlenmeye karar verdiği görülüyor. 1938 - 39 da millî müdâfaa için sarfedilen para şudur. 343.250.000. İngiliz lirası.

Fakat bundan başka tayyare hücumlarına karşı lüzum gelen tedbirleri almak üzere tahsis edilmiş olan 8.500.000 İngiliz lirası da başkadır. Geçen sene hükümet parlâmentodan lüzumgelen selâhiyeti almıştı. Onun için bu sene zarfında 90 milyon İngiliz liralık dahilî bir istikraz yapılacaktır. Fakat bundan daha ilerisi var: Önümüzdeki 1939 senesi için yapılan programı tatbik için 278.250.000 İngiliz lirasına varan bir para sarfedilecektir. Keza o sene için tayyare taarruzlarına karşı alınan tedbirlere sarfedilmek üzere 5.250.000 İngiliz lirası tahsis edilecektir.

İngilterenin alabildiğine silâhlanma yoluna girdiğini son senelerde gösteren ilk Beyaz kitap 934 den sonra 936 da neşredilmişti. O zaman neşredilen resmi vesikalar da İngilterenin millî müdâfaa için lüzum gördüğü program izah ediliyordu. Şimdi şu son neşredilen 938 (Beyaz kitabı) ise geçen seneler programlarında hiç bir değişiklik olmadığını teyid etmekle beraber ilk tahminler hilâfına olarak programların tatbikinde bazı cihetlerin yerine getirilemediğini de gösterilmektedir. «Son Telgraf» evvelce vesile düştükçe İngiltere matbuatından alarak yazmıştı ki İngilterenin büyük bir meselesi de gönüllü ve ücretli asker almak dolayısıyla vakit vakit eksiklik görünmesidir.

Beyaz kitaptaki rakkamlara göre gönüllülerin mikdarı aşmakta asker giren çoğalmaktadır. Donanma hizmetine girenler 2 sene evvelkine nisbetle 10 bin kişi arttığı gibi ordu hizmetine girenler de 3.600 kişi fazladır. İngilterenin yeni programlarına göre arttırmak istediği kara, de-

niz ve hava kuvvetlerine dair malûmat veren İngiliz matbuatı bu uğurda bir çok para sarfedilmesi için lüzum gelen fedakârlığı çok yerinde bulmaktadır. Yalnız şimdiye kadar elde edilmiş olan neticelere dair fikirler ayrılıyor lâkin herkes sarfedilmekte olan bu gayret ve faaliyeti elzem görmektedir.

İngilizleri meşgul eden mühim bir cihet tayyareciliktir. Hava kuvvetlerini arttırmaya uğraşıyorlar. İngiliz matbuatında arası İngilterenin hava kuvvetlerine dair yazı yazılırken bazı endişeler gösterilmektedir. Meselâ bu sefer de Dayli Telgraph gazetesi ortaya bir sual atmakta ve Almanyanın hava kuvvetlerini arttırması için uğraşması karşısında İngilterenin nasıl yetinebileceğini sormaktadır. Almanya harb halinde imiş gibi, bir programla hava kuvvetlerini arttırırken İngilterenin tayyare sanayi sulh zamanında olduğuna göre çalışmaktadır. İşte bu gazete, bunu doğru bulmamakta, Almanya'ya yetişmek lüzum olduğunu söylemektedir.

İngiliz donanmasının yeniden 500 bin ton miktarında harb gemisi ile kuvvetlenmesi yeni program ıktzasındandır.

İngilterenin girmiş olduğu silâhlanma yolunda bir çok fedakârlıklara lüzum görülmektedir. Fakat meselâ 500 bin ton yekûnuna varan deniz inşaatını başarmak için İngilizler kendilerinden istenen parayı çıkarmaksızın vermiye hazır oldukları görülüyor.

İngiltere geçen 1937 yılında artık son derece silâhlanmak için ilk adımı atmış bulunuyordu. Hazırlanan büyük programın başlangıcı 937 oldu. Nihayeti de 941 senesine varacaktır. Bu zaman zarfında İngilterenin millî müdâfaasından kara, deniz ve hava kuvvetlerine sarfedeceği paranın yekûnu 1,500,000,000 İngiliz lirası tutacaktır. Demek ki geçen sene birdenbire ortaya konan ve o zaman herkesi şaşkırtan tahsisat o kadarla kalmıyarak seneler geçtikçe İngilterenin millî müdâfaa için para artması olacak, masraf daha çoğalacaktır. Bu suretle 1941 de İngilterenin hava, deniz ve kara kuvvetleri yepyeni bir halde meydana çıkmış olacaktır.

HİKÂYE

Eşyalarla fantaziler

Bir ut telinin dilinden...

Yazan : FİLE

Ben kopmuş bir ut teliyim. Mızrabımın şiddetine tahammül edemiyerek çatladım. Şimdi bir sarmısak demetine bağlanmış, mutfağın bir köşesinde asılı duruyorum. Aslım bir kursaktır. Yıpranmışca kadardır sedef işlemeli bir utun göğsünde gerilmiş, uzun zaman öttüm. Beni kınalı turnaklı, tombul, beyaz, yumuşak elli bir kızcağız her gün çarımha gerilmiş İsa gibi akort ederek kulaklarımı çeker idi. Bu kızın iki örgülü siyah saçları ve şehvetten kıvrılmış dudakları vardı. Sesi, insanların sinirlerinde yangın yapan, içlerini tutuşturan kıvılcımlarla dolu idi. Onun için derlerdi ki : «Bülbüle ötmesini öğreten bu hasbadır.» Bülbülün ustası imiş, şakramasını bülbül ondan öğrenmiş kim bilir? belki de doğrudur.

Ut çaldığı, şarkı söylediği için memeleri görülecek kadar beyaz gerdanını gösteren açık yakalı fiistanlar giydiği için ona mahallede «oynak kari» diyorlar.

Halbuki başında oymalı bir yemeni, elinde ya bir yün örgü ile veya ninesinin çoraplarını yamamakla vaktini geçiriyor. Allahın bildiğini kıldan ne saklıyayım. Ben bir kötü-lüğünü görmedim bu güne kadar. Yalnız halasının bir oğlu var. Liseye gidiyor. Ut çalarken bazan sataşıyor ona. Ötesini berisini karıştırıyor. O da çocuk olduğu için onu adam hesabına koyup ses çıkarmıyor. Belki de hoşlanıyor kim bilir?

O bir şey değil. Lâkin teyzesinin bir kocası var ki (ona enişte diyor) onun bakışlarını ben pek beğenmem. Bir iki defa şöyle el atmak, salırlamak istedi. Kızcağızın fena halde şikindiyini, ve eniştesini ittiğini gözlerimle gördüm.

Ona «Emine kız» diyorlar. Aslında Hacerdir. Büyük annesi ona Emine demiş. Adı Emine kız kalmış. Yalnız bak Emine kızın bir tek kusuru var, onu söyleyeyim. Beyaz, tombul, kırmızı kınalı parmaklarını sarıartacak kadar sigara içer, Güya gözleri rahatsızmış da doktor sigaraya izin vermişmiş. zaten sigara içtiğini eniştesinden başka bilen yoktur E-niştesi ona kendi eline sararak getirdiği sigaraları gizlice verir:

— Emine kız! der. Al sana bir kaç günlük nevale getirdim yine.

Emine kız gözlerini süzer minnettarlıkla gülümser ve evdekiler şüphelenmesinler diye eniştesinin yanına fazla durmadan dolgun kalçalarını dalgalandıra dalgalandıra yürüterek odadan çıkar gider, ve mutakta tellendirir onları. Bir akşam hiç nutmam, yine teyzesinin genç kocası ona bir avuç sigara getirdi. Bir anesini kendi elile ağzına koydu ve aktı çıkmıştı.

— Bak dedi ne güzel tütün. Emine sigarayı içti. «Ey başım dö-

nüy» diye başını eniştesinin omu zuna koydu. Kâfir herif sigaranın içine uyuşturucu bir şey koymuş olacaktı. Zavallı Emine kız kendinden geçti, ve o da kalın dudaklarını Emine kızın dudaklarına yapıştırdı. Bir de bunu gördüm.

Bu zamanda bu yaştaki bir kız için bu iki defacık çok bir şey sayılmaz sonra ne yapsın kabahat onda mı ya?

Söyle böyle amma Emine kızın görücüleri de eksik olmaz ha!

«O oynak kariyı oğluma alamam» diyen kaynanalar yine görücü sifata tile gelirler, hattâ bunların içinden bir kaç tanesini tanıyorum ki kaş-ları rastıklı ve saçları kınalıdır. Emine kızın dostu olmuşlardır. Oğullarına almak için geldikleri halde nedense kendileri abayı yakmış olacaktı ki kızcağızı gelirken, giderken operler, yanaklarını tükürük için de bırakırlar.

Hele bir tanesi vardır ki sık sık gelir ve Emine kız adam akıllı sıkıştırır. Emine kız da bundan hoşlanmıyacak ki «hanife» teyzeciğim diye etrafında pervane olur. Bunun için de oğullarına kendine peşkeş çekiyor diye adına yene «oynak kari» diyorlar. Bunun oynaklık neresinde, komşu delikanlıları Emine kızın eteğinin ucunu bile görmemişlerdi. Yalnız ut çalarken şarkı söylerken ve gevrek gevrek kahkaha atarken sesini duymuşlardır o kadar.

Kimsenin günahına girmek istemem amma Hanife teyzeden ben de şüphe etmiye başladım. Zira yapılan dedikodulara göre Emine kız Hanife teyzelere gittiği zaman soyunur, dö-künür ve Hanife teyze ile beraber di-kış dikerlermiş de, Hanife teyzenin oğlu da Emine kızın anahtar deliğinden öyle açık saçık halile seyredermiş. Bunlar dedikodu. Dedikodulara inanmak caiz olsa dünyada hiç na-uuslu kimse kalmaz.

Udumun sedef işlemeli göğsünde muslakta ateş basmış yanaklarını yabağ oldum olalı o kadar sık göremiyorum. Eniştesinin kokulu sigaralarını gelip mutfağa içecek de pem-beleşen yüzünü göreceğim, enişte-sinin sigaraları onu sarhoş etmiye baş-ladı. Mangalın üstüne kapanıyor, sa-atlerce öyle kalıyor. Sonra kalkıp muslukta ateş basmış yanaklarını yıkıyor ve yüzünü kurulamadan başını pencereden çıkarıp hava alıyor. Şu haline bakarak anlıyorum ki bu sigaralar yüzünden Emine kızın halidumdur.

FILE

Arazi tahriri her tarafa Mayısta bitecek!

Memleketimizin her tarafında 2 sene evvelbaşlanmış olan arazi tahriri faaliyeti, önümüzdeki mayıs ayı sonunda tamamen bitmiş olacaktır. Şimdiye kadar bütün memlekette 35 milyondan fazla cüzütandan mühim bir kısmı bitirilmiştir.

Yakılacak
Edebi Roman
No: 65
KİTAP
Etem İzzet Benice

— Peki...

Demekten başka söylenecek yok. Fakat bundan sonra, ne yapacak, ne yapmak istiyor?.. Şimdilik sedirin üzerine bağdaş kurmuş oturuyor, yalnız söylemek, maziden itibaren bir sürü hikâye anlatmak istiyor. Ben de her sözünü kesiyorum. Boyuna tersliyorum.

— Rica ederim. Susunuz. Sizi dinlemek istemediğimi kaç defa söyledim. İşte geldiniz, evimi de gördünüz, artık gidiniz...

Ben ne söylesem nafile.. hiç aldırıyor. Vur-dum duymaz. Sırıttıyor ve dik dik yüzüme bakıyor. Arada bir:

— Maşallah... Maşallah çok değişmişsin..

Diyor, yine ne söyleyecekse anlatmaya devam ediyor, hale yayık yayık:

— Maşallah...

Değişine öyle sinirleniyorum ki... Zaten, suratı, vücudu, giyişi, hareketleri, her şeyi de sinir, Ar-lanmaz bayağı, sulu bir tip haline gelmiş: Hani, bazı

Yahudi satıcılar vardır. Ya ellerindeki bir malı çıkarmak, yahut kelepir buldukları bir malı kapatmak için binbir şaklabanlıklar yapar, bütün söylenenlere hiç almaz da kendi bildiklerini okur ve boyuna sırtırlar! Bu da, tıpkı onlar gibi. Hiç bir hareketi tutmuyor, sadece mahir bir matrabaz edasıyla çıkarna bakıyor.

Kendisine:

— Niçin böyle yaptın?.. Kapıyı zorlamakta ve âlemi ayaklandırmakta ne menfaatin vardı?

Dedim, Ona da gayet müsterih:

— Seni görmekten, böyle oturup konuşmaktan daha iyi ne menfaat olur?

Cevabını verdi. Ve muhaveremiz devam etti:

— Amm, bir genç kızın bütün mukadderatı ve istikbalile oynadın. Beni kimsesiz bilenler, bu ağabeyi de kim, demezler mi?

— «Daha mükemel ya... Fena mı?.. Hiç kimsesiz olacağına, böyle bileceklerine, bir ağabeyin olduğunu öğrenmeleri senin lehinedir..

Herif gayet pişkin, Ne söylesem, ne kadar sürat etsem, bir saniye evvel çıkıp gitmesi için ne yapsam, boş. Hiç oralarda değil hemen, her sözüme bir cevap bulup veriyor..

— Fakat dururken akşam ezanında insanın bir ağabeyisi yerden biter gibi çıkıp gelir mi?.. Buna, herkes güler, kim bilir ne der?..

— Hiç kimse bir şey demez. O senin evhamın!.. Hem, «ağabeyim geliyor.. gelecek.. yolda...» diye bir kaç gün evvelinden herkese ilân etmek mecburiyetinde değilsin ya?

— Amma ben kapıda seni kardeş gibi karşıladım ki, görenler, ne zahmetle kapıyı açtığımı ve seni içeri aldığımı sezmışlerdir... Zannetmem ki, bu oradakilerin gözünden kaçmış olsun!.. Gayet gayri tabii, soğuk, câli bir kabul oldu..

— Aldırma... Zararı yok... icap ederse, bu kursurları tamamlayız...

— İcabedersenî falan yok, sen hemen buradan çıkıp gitmelisin, anlandı mı? Ben, seni istemiyorum.. sen fena bir adamsın!..

Bu sözü söylerken, şiddetle bağırıyor, ayaklarını yere vuruyor, gözlerimle ona parçalayacak gibi bakıyordum. Fakat, o, bu hareketi: n karşısında ne yapsa iyi? Hiç bir şey söylemedi. Minderin üzerine iyice yerleşti. Sakosunun cebinden bir şişe çıkardı. Uzun uzun güldü. Şişeye baktı. Tekrar güldü. Sonra, bana döndü, şişeyi gösterdi:

— İlacım...

Dedi.

— İlacım...

Komşu memleketlerden seyahat reportajları : 5

İRAN'da on beş gün

ISFAHAN ÇARŞISI

Damların üstünde ki küçük odalarda minyatürcüler nasıl çalışır?

Bulduğumuz oetelin pencerele-

ri (Çiharbağ) a nazır ... (Çiharbağ), İsfahanın piyasa yeri. Vaktile ortasından küçük bir dere ge-

çermiş; derenin kenarında gül fi-

danları varmış. Vakıa, dere kurumuş. Güllerden eser kalmamış. Fakat, Şah Abbasın diktirdiği ağaçlar elân yerinde...

Balkondan bakıyorum. Bu dört

sıra ağaçların sık ve yeşil yaprakları arasından (Valide şahî) medresesi - nin kubbesi, mavi çinilerle süslü

kapısı görülmüyor. Kapının yanların - daki küçük peykelerde bir kaç kişi oturmuş çay içiyorlar, konuşuyor - lar...

Otelin önünde büyük bir kalaba -

lık var: Boyacılar, dilenciler,...

Kahvaltıda sonra aşağı indim, o - telden çıktım. İlk rast geldiğim ara - baya bindim. Burada, arabacılar da çok nazik.

Ne sorsanız: «beli! Belî...» diye ce - vap veriyorlar. Her sözlerinin sonu - na mutlaka ilâve ediyorlar: «Arsla - nım, ruhum, sultanım...»

Bu sabah İsfahan çarşısını gez - mek istiyorum. Burası çok eğlen - celi bir yerdir. Kubbeleri bütün çî - ni ile süslüdür. Kervansarayların ka - pıları görülecek şeydir.

Kervansaraylar gerçi biraz rağ - betten düşmüş. Fakat, havuzları, asma çubukları sarılı balkonları, du - varlarındaki sulu boya resimleri çok hoştur. Bunların ekserisi Ferhala Şirini, Zaloğlu Rüstemin kahraman - ıklarını musavverdir. Bir ekmeği dükkânına bakarsanız,

Duvarlarının, hafızın şitleri yazılı çinilerle kaplı olduğunu görürsünüz, bir kasab dükkânında kocaman bir çerçevede resim, Rüstemin, İsfahan kapısı önünde kocaman bir dev öl - dürdüğünü gösterir.

Berberler; müşterilerinin saçları - nı, sakallarını keserken mutlaka bir şarkı söylerler. Ya hafızdan bir be - yit, ya Ömer Hayyamdan bir rûbai okurlar. Ya da Şah Abbasın menki - belerini anlatırlar.

Çarşının duvarlarındaki resimle - rin eşi, İranın (Kalemkâr) denilen basmalarının üzerinde çok görülür. İri siyah gözlü adamlar, arslanlar ve servi ağaçları... Bunlar küçük bir dükkânda bir tahta üzerinde ve ka - mıs kalemle çizilir, boyanır.

Kervansaraylardan birine girdik.

Zevcin köşesi

Bir İngiliz mimarının Şayanı dikkat teklifi

İngiliz mimarlarından birisi, ye - ni apartmanlarda zevce mahsus bir köşe yapılmasını teklif ediyor. Bu köşe, yalnız zevcin olacak. Bayan ve çocuklar kat'iyen girmeyecek. İşin - den dönen bay, istediği zaman bu o - daya çekilecek kapısını kapıyacak se - dirci uzanacak sigarasını içecek ya - da masasının başına geçecek yazısı - nı yazacak. Bir çok kocaların can - dan ve gönülden arzu ettikleri bir şey: Hususi bir köşe!.. Fakat, ba - yanlar buna razı mı?... Kocalarının velev ki kısa bir zaman için olsun hususi bir odaya kapanıp oturması - na rıza gösterecekler mi?

İngiliz mimarlarından M. Poynt - on) asri evlerde, apartmanlarda mühim bir şeyin ihmal olunduğunu söylemektedir. Bir çok büyük a - partmanlar inşa eden bu maruf mi - mar müşterilerinden bir çoklarının ihtar ettikleri arzu üzerine bundan böyle yapacağı evlere, apartman - lara bir zevce) köşesi, ilâveye karar vermiştir.

«Zevce köşesi!» ne demek, diyor - sunuz değil mi?

Çok sade bir şey: Apartmanın bir köşesinde küçük bir oda, zevce, istediği zaman buraya çekilecek, is - tedliğini içecek, düşünecek, yazacak karısını göstermek istemediği şey - leri burada saklayacak. Bayan'ın gi - rmiyeceği, çocukların şimendifer oynıyacakları bir yer...

Acaba bu «hususi köşe» yi kim süpürecek, temizleyecek? Tabii bir sual. Her şeyi nazarı dikkate almak evvelden düşünmek lâzım. Eğer bay, zevce bırakılırsa altından kalkabile - cek mi? Kadın eli dokunmayan, sü - pürge, tüy girmeye bir yere top - lanacak tozları bir düşünün... Bu - gün yerleri, yarın masaları öbürün raftaki kitapları kaplıyacak.

Fakat bu, bayana veya hizmetçi - lere bırakılırsa hiç şüphesiz «hususi köşe»likten çıkacaktır. Gün geç - meden dolaplarda ne var ne yok an - laşılacaktır. Gizli yeri kalmıyack - tir. Hatta hizmetçi, yazı masasının bir gözünü göstererek: «İşte bizim bay, bayandan gizli şeylerini burada saklar...» diyecek ve gizli düğmesine bastırarak ilâve edecektir: «Bakınız, nasıl açılıyor...»

Dahası var (hususi köşe) ye çekil - len bir yay, az sonra en küçük ço - çunuz - 3 yaşında bir bebek - mini mini elleri kapıya vurduğunu işi - tince dayanamıyacak, kapıyı aç - cak. Biraz sonra, bebeğin gürültü yapmamasını temin için - ablası da gelecek. Daha sonra, - çocuklara bak - mak için - anaları...

Bayan; kocasının karşısındaki kol - tuğa yerleşip oturacak. Ve bay, ba - şını kaldırıp baktıkça: «Daha bit - medi mi?...» demek ister gibi yüzü - ne bakarak gülümseyecektir.

İngiliz mimarın bu tasavvuru tat -

Haile Selâsiye Ne diyor ?

«Milletimin arzusu hilâ - fina o'an herhangi bir teklifi asla kabul etmiyeceğim...»

Haile Selâsiye Prenses Ayda Destale

Necâsi; eski imparatorluğunun bir kısmının idaresini, senede on bin li - ralık tahsisatı reddediyor. Ve men - fasmda fakirane yaşamayı tercih et - tiğini söylüyor.

Necâsi; Paris gazetelerinden bi - rinin muhabinini (Bath) de kabul et - miş ve şu beyanatta bulunmuştur:

«Habeş milletinin fedakârlığını, kah - ramanlığını bir kat daha arttırmak is - teddiği mukavemet göstermiye çalış - tığı bir zamanda bana, milletimin ü -

(Devamı 6 ncı sahifemizde)

12 likkânun 1822 de dünyaya Gelen kadın

106 yaşında bir kadın, memleketinde hüküm saltanat süren dört kralı görmüş

Mari Luiz Belçika'nın en yaşlı ka - dınıdır. 12 İlk kânun 1822 de doğmuş - tur. Kral birinci Leopold'u, sonra İ -

bik olunur, bundan böyle inşa ola - cak evlere, apartmanlara böyle «hu - susi bir köşe» ilâve olunursa, apar - tıman tutmak için bay ve bayanlar - la kapıcılar arsında - hiç şüphesiz - söyle bir muhavere ceryan edecek - tir:

«Birinci katta üç odamız, bir mutfağ ve bir (hususi zevce köşesi vardır...»

Bayan memnuniyetle:

«Oh! Ne âlâ!... Gardroba lü - zumum kalmadı. Elbiselerimi bura - ya koyarım...»

Diyecek. Ve öyle yapacak...

GARBO MARI WALEWSKA

Beni sevmekten vazgeçersen seni daima sevdiğimi unutma!

1807 Varşovada : Kral sarayının taht salonunda da büyük bir balo veriliyor. Polonya'nın en güzel, en cazip ve en kibar kadınları, kızları orada... Bunların ortasında sade yeşil üniformalı biri var: Napolyon... şerefine, balo tertip olunan Fransa İmpara - toru...

Napolyon pek neşeli ve pek şen... Herkese tebes - süm ediyor, herkesin gönlünü çekecek, sevgisini artı - rak, bir söz bulup söylüyor, herkese iltifat ediyor.

Şimdi bir pencerenin yanında durmuş, dans eden çiftlere bakıyor ve zihnen meşgul görünüyor. Hayale dalmış gibi... Bu sırada, sevimli bir gehre, muhabbet ve nüvazis saçan nazarlarını kendine diyor, İmpara - tor, bu yanbaci kızla dansetmek, ismini öğrenmek isti - yor. Az sonr, baloda bulunanların hemen hepsinin ağ - zında bir isim dolaşıyor. Valveska. Kontes Mari Val - veska... 18 yaşında, çok asil, çok kibar bir kadın... Zen - gin, yaşlı ve çocukları kendisinden daha büyük bir kont - la evli...

Bu; İmparatorun ilk macerası değildir. Mısırdan döndükten sonra hiç bir kadına gönül vermemişti. Joze - fin'in vefasızlığı, kadınlara karşı kalbinde derin bir kin uyandırmıştı. Buna rağmen Mari Valveska'ya gönlünü kaptırmaktan, hakiki bir muhabbetle sevmekten kendi - ni alamadı.

Kontes'e gönderdiği mektupların birinde: «vatani - nizi, zavallı kalbime merhamet ettiğiniz, arzusunun mu - kabele gösterdiğiniz zaman daha fazla seveceğim...»

Diyordu, Mari Valveska, İmparatorun sevgisine mu - kabelede kusur etmedi.

Fakat, kendine ve diğerlerine hakim olan bu adamı gösterdiği muhabbete zaafa hayretten kendini alamı - yordu:

«Mri, sevgili Maricığım... Her gün, her dakika zih - nim, fikrim hayalimle meşgul. Her an, her saniye seni görmek istiyorum...» Kontes, bir müddet nefisile müca - dele etti. Ve nihayet kendini İmparatorun kolları ara -

deftlerine şu cümleyi yazmıştı:

«Tatlı, sevimli, güzel bir kadın, bir melek!... Kalbî, çehresinden daha güzel!...»

Varşova'dan ayrılırken karar verdiler: Kontes, Prus - ya'nın Fenkeristayın şehrinde kendisine mülâki olacak, beraber on hafta geçirecekler.

Fakat bu, gizli tutulacak, imparatorluk sadık bende - lerinden Konstan'la Rüstem'den bakışması bilmeyecek...

sına bırakıverdi. Artık her gün buluşuyorlar, birbir - le ini görüyorlardı. Kontes; her ziyafette, her genlikte İmparatorun yanında bulunuyordu. İmparator hatıra -

Burada, eski bir şatoda pek tatlı bir hayat geçirdi - ler...

(Devamı 7 inci sahifemizde)

Şeytan adasından kaçan bir mahkûm

Kolombiga gazetesine hatıraları - nı para ile tekrar kaçmaya muvaffak oldu

vâp vermedi. 46,635 numaralı mah - kûmla diğer beş arkadaşını yoklama - da yoktu

Grđyanlar bir saat kadar Şeytan adasında araştırmalar yaptılar. Ne - tice: Belbenua ile beş arkadaşının fi - rar ettiklerini anladılar.

Hapishaneye dönerken gülüyorlar - ve: «Köpek balıklarına çoktan yen - olmuşlardır...» diyorlardı.

O zamandanberi üç sene geçti. Bel - benua Nevyorkta. Fakat, haftaları - günleri sayıyor, ve pek acıklı bir ömür sürüyor: Amerika hükûmeti, yirmi marta kadar şehri terketmesi - ni, başka bir diyara gitmesini emret - miş...

Belbenuna; 2 mayıs 1935 de kaç - mıştı, 15 gün bir Hindlinin kayığın - da aç susuz vakit geçirdi. Kızgın bir güneşin altında yattı. Sonra İn - giliz müstemlekelerinden Triniteye - ye geldi. Gümrük memurları firarı -

(Devamı 6 ncı sahifemizde)

Meşhur Opera muganniyesi ve fevkalâde Soprano sesli

OLGA de SOMOGYI

Bu akşam

NOVOTNI de

Seanslarına başlıyor. Sofraları - nız evvelden tutunuz.

- 46,635...

Hapishane gardiyanına kimse ce -

NEZLE

Kırıklık, baş. diş
ve adele ağrıları
en seri ve en kat'i
şekilde yalnız kaşe

GRİPİN

ile geçer

Havaların serinlediği bugünler
de alacağınız ilk tedbir evinizde
bir kaşe

GRİPİN

bulundurmamak olmalıdır.

GRİPİN

Kalbi bozmadan, mide ve böbrekle
yormadan bütün ıztırapları dindirir.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

İsim ve markaya dikkat Taklidlerinden sakınınız

İstanbul Belediyesi İlanları

Saç kıyırma makineleri için umumî meclis tarafından 23/ 11 / 937 tarihinde kabul edilen ve bu makinelerin fennî muayene vasıflarını gösteren mütemmim talimatnamenin örneklerinden kâfi miktarda berberler cemiyetine gönderilmiştir.

Alâkadarların malûmu olmak ve oradan birer nusha alınabileceği bilindek üzere ilânı keyfiyet olunur (B) (1309)

Keşif bedeli 134 lira 79 kuruş olan Sultanahmette İshakpaşa mahallesinde Yegenbey sokağında yangın yerinde arta kalan toprakların nakli ve yol üzerindeki çeşmenin yıkılması ve üzerindeki kitabenin de müzeye nakli pazarlığa konmuştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 20 lira 21 kuruşluk teminat makbuz veya mektubile beraber 11/ 3 / 938 cuma günü saat 14 de Daimî Encümende bulunmalıdırlar . (B) (1226)

Şirketi Hayriyeden:

Her akşam Üsküdar'dan Kabataşa 23,50 de Kabataştan Üsküdar 24,15 de yapılmakta bulunan araba vapuru seferlerinin 12/3/938 cumartesi akşamından itibaren yarım saat evvel yani Üsküdar'dan Kabataşa 23,20 ve Kabataştan Üsküdar 23,45 de yapılacağı ilân olunur.

10
KURUŞA

HASAN TIRNAK CILASI

Türkiyenin en mükemmel cilalarıdır. Sedef ve renkleri birer şaheserdir. 1, 2, 3, 4, 5, renkte ve mandarin nevi fırçasile şişesi

Küçük 10 kuruş, büyük 20 kuruştur.

Her yerde HASAN ismini ve markasını isteyiniz

Saç bakımı, güzelliğin en birinci şartıdır.

PETROL NİZAM

Kepekleri ve saç dökülmesini tedavi eden tesiri mücerrep bir ilaçtır.

JUNIOR YELEK CEBİ FENERLERİ

.. Taşınması çok kolay, ışığı çok kuvvetli ve kendisi çok şık, Yelek cebine ve kadın çantasına girer. Halis Krom taklitleri vardır Markaya dikkat.

Satış deposu: Voyvoda Cad. No. 30.

Diş Doktoru
Madam

Marie Svelberger

Hastalarını çarşamba ve perşembeden mada) her gün saat 9 dan 18 e kadar, Beyoğlunda İstiklal caddesinde 108 numaralı Lüksburg apartmanının 7 numaralı dairesindeki hususi kabinesinde kabul edeceğini arz eder...

Acele satılık hane

Şehzadebaşında İstiklal lisesi arkasında Köşebaşında çift kapı, 9, 7 No. lu ikiye münkasım altı oda terkos, elektrik ve tatlı su kuyusunu havi kârgir hane maktuan üç bin liraya satılacaktır. Görmek isteyenler için dekilere muamele için de Şehzadebaşı Letafet apartmanı altında Darü'ttalim kiraathanesinde bay Ahmed müraacaat etsinler.

ZENITH

Bütün Avrupa ve Amerikada en fazla aranan Zenith radyolarından üçüncü parti

BAKER

MAĞAZALARINA Gelmiştir. Tükenden evvel radyonuzu intihab ediniz.

Annelere müjde
S. M. A. geldi

Fazla istek karşısında piyasada mevcudu kalmıyan büyük kutu - net 450 Gr.

S. M. A.

Amerikadan geldi. Sayın çocuk doktorlarımız ana südünnün eşi olan ve A ve D vitaminlerini muhtevel bulanan S.M.A.yı annelere ehemmiyetle tavsiye etmektedirler.

Her eczanede bulunur.

Tafsilât için :

Galata P. K. 1097 ye müraacaat

Sahip ve neşriyatı idare eden
Baş-muharriri

ETEM İZZET BENİCE

Basıldığı yer : Ebüzziya Matbaası

KANZUK

ÖKSÜRÜK ŞURUBU

En muannit öksürüklerle bronşit, astm, ve boğmaca öksürü - günün kat'i ilacıdır. Göğüsleri zayıf olanlara vıkaye edici tesiri gayan dikkattir

Bütün Eczanelerde bulunur.

İngiliz KANZUK Eczanesi,
Beyoğlu, İstanbul

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

- 1 - Cibalı bakım evinde sıva tamiri ve badanası, yağlı boya işi (saat 14).
- 2 - Umum Muhasebe binasında helâ kanalları tamiri, ahşap tavan ve yağlı boya işi. (Saat 14,30)
- I - Yukarıda mahiyetleri yazılı tamir işleri pazarlık usulüyle eksiltmeye konmuştur.
- II - Cibalı bakım evindeki tamiratın keşif bedeli 860,80 lira ve muvakkat teminatı 64,56 lira, U. Muhasebe binasındaki tamiratın keşif bedeli 506,90 lira ve muvakkat teminatı 38,02 liradır.
- III - Eksiltme 11 - III - 1938 tarihine rastlayan cuma günü hizaların da gösterilen saatlerde Kabataşa levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
- IV - Cibalı bakım evine ait şartnameler 2 kuruş mukabilinde ve U - mum Muhasebe binasındaki tamirata ait keşifler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.
- V - İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatlerde yüzde 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (1006)

120 Adet	25 m/m.
300 "	28 "
500 "	28 "
300 "	28 "
300 "	22 "
350 "	27 "

Alâ yıldız uç bobin
Alâ yıldız uç bobin
Kâğıt yıldız uç bobin
Kırmızı ipek taklidi uç bobin
Mantar uç bobin
Reglis uç bobin

- 1 - Yukarda cins ve miktarları yazılı (1870) adet uçluk bobin şartnameleri mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.
- II - Pazarlık 11 - III - 1938 tarihine rastlayan cuma günü saat 15 de Kabataşa levazım ve mübayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

- III - Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.
- IV - İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte yüzde 7,5 güvenme paraları ile birlikte yukarıda adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. (1005)

- 1 Maltepe Enstitüsünde şartname ve projesi mucibince yaptırılacak memur evleri inşaatı kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konmuştur.
- II - Keşif bedeli 15927 lira 27 kuruş ve muvakkat teminatı 1194,55 liradır.

- III - Eksiltme 17 - III - 938 tarihine rastlayan perşembe günü saat 16 da Kabataşa levazım ve mübayaat şubesindeki Alım Satım komisyonunda yapılacaktır. Kapalı zarflar münakasa günü en geç saat 15 e kadar alım komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olmalıdır.

- IV - Şartname ve projeler 79 kuruş bedel mukabili İnhisarlar levazım ve mübayaat şubesiyle Ankara Başmüdürlüğünden alınabilir.

- V - Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fennî evrak ve vesikalarını İnhisarlar İnşaat şubesine ibraz ederek ayrıca vesika almaları lazımdır.

- VI - Mühürlü teklif mektubunu, kanunî vesaik ile V inci maddede yazılı eksiltmeye iştirak vesikasını ve muvakkat teminat parası veya mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların yukarıda yazıldığı veçhile münakasa günü en geç saat on beşe kadar adı geçen Alım komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olması lazımdır. (1135)

- 1 - 7 / III / 938 tarihinde ihale edilmek üzere kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konduğu ilân edilen Urfada yaptırılacak 22864 lira 97 kuruş keşif bedelli müdürlük binası inşaatının münakası aynı şartlar dahilinde 11 / III / 938 tarihine talik edilmiştir.

- II - Eksiltme 11 / III / 938 tarihine rastlayan cuma günü saat 15 de Kabataşa levazım ve mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır. Teklif mektubunu vesair evrak ve vesaiki ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 14 e kadar adı geçen Alım komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olması lazımdır. (1205)

Betonarme Köprü İnşaatı
Nafia Vekâletinden :

- 1 - Yalova kasabasında Hamamlara giden asfalt yol üzerindeki ahşap Samanlıdere ve Yalova köprülerinin betonarme olarak inşaatı kapalı zarf usulüyle münakasaya çıkarılmıştır.

Bu iki köprünün keşif bedeli 70.500 liradır.

- 2 - Eksiltme 24/3/938 tarihine müsadif perşembe günü saat 15 de Nafia Vekâletinde Şose ve Köprüler Reisliği eksiltme komisyonu odasında yapılacaktır.

- 3 - Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak 353 kuruş mukabilinde Şose ve Köprüler Reisliğinden alınabilir.

- 4 - Eksiltmeye girmek isteyenlerin 4775 liralık muvakkat teminat vermeleri ve bu gibi işleri yapabileceklerine dair Vekâletimizden alınmış müteahhidlik vesikasıyla Ticaret Odası vesikası ibraz etmeleri lâzımdır.

İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifati dairesinde hazırlayacakları teklif zarflarını ikinci maddede yazılı vakitten bir saat evveline kadar Komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde teslim etmeleri muktazı olup postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (1187)

GÜVEN
ANITI

TÜRKİYE İŞ BANKASI

R. Burch